

บรรณานุกรม

หนังสือ

1. การศึกษาผู้ใหญ่, กอง. รายงานการติดตามผลการเผยแพร่หนังสือพิมพ์
สำหรับผู้ใหญ่และวารสารการศึกษาผู้ใหญ่ ปี 2519. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์สามเจริญพานิช, 2521.
2. เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์. สื่อมวลชนเพื่อการศึกษาและการพัฒนาชนบท.
กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น, 2518.
3. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษามหาชนของ
สื่อมวลชนต่อการศึกษาของชาวบ้าน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
และทำปกเจริญผล, 2521.
4. คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา. การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ, 2517.
5. ทองปลิว ชมชื่น. โครงสร้างสังคมไทย. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2522.
6. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. กองเผยแพร่การศึกษา. "อิทธิพล
และความรับผิดชอบของสื่อสารมวลชน." รายงานการสัมมนาสื่อสาร
มวลชน ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการทหารสื่อสาร, 2517.
7. _____ . กองแผนงาน. สถิติการศึกษาค้นคว้า ปีการศึกษา 2520.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2521.
8. ไพฑูรย์ เกื้อแก้ว. ลักษณะสังคมไทย. พระนคร: โรงพิมพ์เสียงเชียงใหม่เจริญ,
2513.
9. วิจิตร ชูระคำและกิ่งแก้ว อัครจักร, ผู้แปลและเรียบเรียง. การศึกษา
นอกระบบโรงเรียนปกติเพื่อพัฒนาชนบท การส่งเสริมให้โอกาสเรียนรู้
สำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศรีหงส์, 2517.

10. ทิริชัย ทิริกายะ. "การสื่อสาร" ใน มนุษย์กับสังคม. หน้า 113-139, สุจิต บุญบงการ, ไพฑูรย์ สินดารัตน์และศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ:จุฬาฯ, 2520.
11. สติติแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานเบื้องต้น การสำรวจวิทยุและโทรทัศน์ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. 2517. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี, 2518.
12. สามัญศึกษา, กรม. การศึกษายุ่งใหญ่. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์สามเจริญพานิช, 2521.
13. ~~คู่มือการจัดตั้งที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามเจริญพานิช, 2518.~~
14. ~~คู่มือปฏิบัติงานของสมุดประชาชน. [ม.ป.ท.:/ร-50] 2522.~~
15. สุเทพ หุ่นสวัสดิ์. การสื่อสารมวลชนกับการศึกษา. กรุงเทพฯ:ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร), 2520.

บทความ

- บุญเลิศ ศุภกติก. "สื่อสารมวลชนและการพัฒนาประเทศ:วิเคราะห์เชิงทฤษฎีและวิจัย." วารสารธรรมศาสตร์ 1 (กรกฎาคม-กันยายน 2520): 2-34.
- บำรุงสุข สีหอำไพ. "บทบาทของหนังสือพิมพ์กับการพัฒนาประเทศ." นิเทศสาร (สิงหาคม 2520): 8-11.

วิทยานิพนธ์

- กาญจนา เมธีกุล. "การศึกษาประสิทธิภาพของหนังสือพิมพ์รายวันที่มีต่อนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางมูลนากวิทยา

- คม." สารนิพนธ์โครงการ บ.ป.อ. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2515.
2. จาระไน แกลโกศล. "การวิเคราะห์เนื้อหาตํานการศึกษารองหนังสือพิมพ์ราย
วันของไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2512.
  3. จุณวัฒน์ กิตติเวช. "การศึกษาความสนใจและทรงชนะต่อหนังสือพิมพ์รายวัน
ของเยาวชนโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนคร."
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.
  4. คีรณา ทองเศวต. "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์
เกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
  5. นพพร ปรีปถณะ. "การศึกษาความสนใจของนิสิตมหาวิทยาลัยในพระนครต่อ
เรื่องต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวัน." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.
  6. ประคอง นาควานิช. "การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษา
ในจังหวัดพระนครและธนบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
  7. ประทีป พงกษากิจ. "การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน
นิตยสารและวารสารของนักเรียนวิทยาลัยครูเทพสตรี ปีการศึกษา
2514." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร, 2514.
  8. ประสิทธิ์ กาศย์กลอน. "การศึกษาเรื่องนิสัยรักการอ่าน รสนิยมและความสนใจ
เรื่องราวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสารและวารสารของนิสิต
นักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปีการศึกษา 2513."
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร,
2513.

9. ปิยพร คิชโสภณ. "การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนพยาบาล
โรงพยาบาลสงขลา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
10. ไมตรี เจริญศิลป์. "บทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันในการศึกษานอกระบบ
ของเยาวชน." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2518.
11. รมย์ อุประมัย. "การศึกษาความสนใจของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีต่อหนังสือ-
พิมพ์รายวันฉบับภาษาอังกฤษและภาษาไทยในกรุงเทพฯ." วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511.
12. สีนีนาด นิมวิธนา. "การสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ที่มีต่อข้อความในหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน พ.ศ. 2510." วิทยา-
นิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.
13. โสภภาพรณ นามวงศ์. "การใช้หนังสือพิมพ์รายวันเป็นอุปกรณ์การสอนของครู
สังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดพระนครและธนบุรี."
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
14. อำนวย บุญชวน. "หนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่: สิ่งพิมพ์สำหรับชนบท." สารนิพนธ์
ปริญญาวารสารศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารอื่น ๆ

1. คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา. รายงานเรื่องการใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา.
ตุลาคม 2519, (อัครสำเนา).
2. วีรยุทธ วิเชียรโชติ. "สื่อมวลชนกับการศึกษา." เอกสารประกอบการสัมมนา
สื่อมวลชนกับการศึกษา พ.ศ. 2516. แผนกอิสระวารสารศาสตร์และ
สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.
3. เสถียร เทยประทับ. "คุณลักษณะของสื่อมวลชนในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการ
พัฒนาการ." เอกสารประกอบการบรรยายวิชาสัมมนานิเทศศาสตร์-
พัฒนาการ. ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2522 (อัครสำเนา).
4. _____ . แนวความคิดจากการสัมมนา "รูปแบบการทำข่าวเศรษฐกิจ
สังคมและพัฒนา." เอกสารประกอบการบรรยายวิชาสัมมนานิเทศ-
ศาสตร์พัฒนาการ. ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522 (อัครสำเนา).
5. _____ . "ระบบสื่อสารในสาขาวัฒนธรรมประชาชนจีน." เอกสารประกอบ
คำบรรยายวิชาสัมมนานิเทศศาสตร์พัฒนาการ. ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522 (อัครสำเนา).
6. ยูเนสโก. การสัมมนาเรื่องนโยบายการสื่อสารแห่งชาติ: แผนพัฒนาของชาติ
ในปัจจุบันและแนวนโยบายบางประการในการสื่อสารมวลชน. 10-12
พฤษภาคม 2521 (อัครสำเนา).

สัมภาษณ์

1. บุญสม นาวานุกเคราะห์ ผู้ช่วยบรรณาธิการหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ สัมภาษณ์,
25 มกราคม 2523.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Books

1. De Fleur, Melvin L. and Rokeach, Sandra-Ball. Theories of Mass Communication. New York: David McKay Company, 1975.
2. Klapper, Joseph T. The Effects of Mass Communication. New York: The Free Press, 1960.
3. Knowles, Malcolm S. The Adult Education Movement in the United States. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1962.
4. Lerner, Daniel. The Passing of Traditional Society. Glencoe: Glencoe, 1958.
- ✓ 5. "Toward a Communication Theory." in
Lucian W. Fye (ed.). Communication and Political Development. Princeton: Princeton University Press, 1963
- X 6. Schramm, Wilbur. Mass Media and National Development: the Roles of Information in the Developing Countries. California: Stanford University Press, 1974.
- X 7. Responsibility in Mass Communication.
New York: Harper and Row Inc., 1975.
8. Schramm, Wilbur and others. Mass Communication. Illinois: Urbana University of Illinois Press, 1960.

9. Seymour-Ure. The Print, Politic and the Public. London:
New Fetter Lane, 1968.
10. UNESCO. Adult Education Information Notes. Paris: The
UNESCO Press, 1975.
11. _____ . Learning Never End. Proceeding of the Second
International Seminar on Workers and Adult Education.
Israel, 1964.

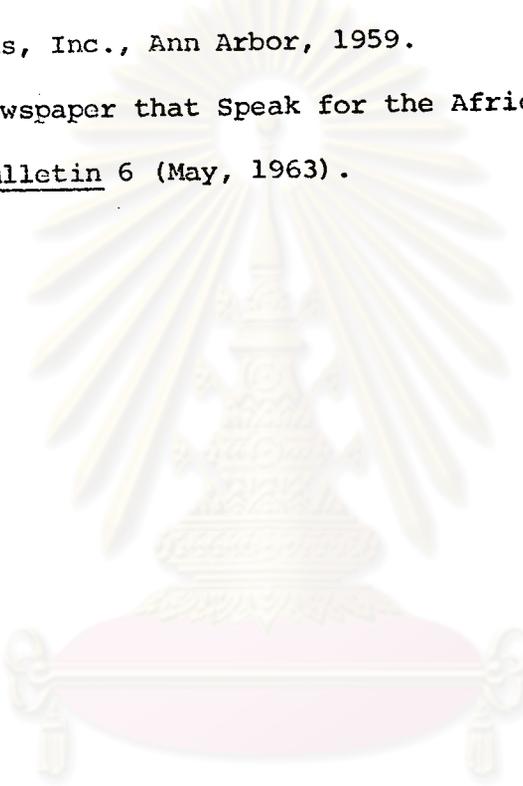

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Articles

1. Alker, Hayward R. "Causal Influence and Political Analysis."
in J. Bernd (ed.). Mathematical Application in
Political Science. Dallas: Southern Methodist
University Press, 1966.
2. Camp, Albert. "A Survey of Current Practices in the Regular
Use of the Daily Newspaper in Grade Four, Five and
Six of School Districts in Pennsylvania." Dissertation
Abstracts. New York: 26/3; September, 1973.
3. Galen, Rarich R. "Differences Between Daily Newspaper
Subscribers and Nonsubscribers." Journalism Quarterly.
Iowa: Summer, 1973.
4. Guillermo, Artemio Ramos. "A Readership of TALIBA, A Philippine
Newspaper." Dissertation Abstract. New York: September,
1973.
5. McCrone, D. J. and Cnuddle, C.F. "Toward a Communication
Theory of Democratic Political Development: A Causal
Model." American Political Science Review. 1967.
6. Morgan, Ernest Cecil. "Pattern of Newspaper Readership: A
National Survey of Readership by Demographic Group."
Dissertation Abstracts. New York: April, 1972.

7. Perry, Murvin Henry. "Listening and Viewing Behavior of Children in Grade Five Through Twelve in the Jipton, Iowa." (Ph. D. Thesis, State University of Iowa, 1959) Dissertation Abstracts. Michigan: University Microfilms, Inc., Ann Arbor, 1959.
8. Topus, Hizi. "Newspaper that Speak for the African Villages." UNESCO Bulletin 6 (May, 1963).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ศธ 1104/941

- ครุฑ -

กรมการศึกษานอกโรงเรียน

31 มกราคม 2523

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำภาคกลาง

ด้วย นางสาววิไล แยมสาขา นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 ของแผนกวิชา การประชาสัมพันธ์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย จะทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้อ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ในจังหวัด
ราชบุรี เกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ที่มีต่อการรณรงค์ในด้านการส่งเสริม
อาชีพเกษตรกรกรรม" โดยจะทำการเก็บข้อมูลในจังหวัดราชบุรี ระหว่างวันที่ 2-10
กุมภาพันธ์ 2523

เนื่องจากหัวข้อเรื่องที่ว่านางสาววิไล แยมสาขา จะทำการวิจัยนี้
เกี่ยวข้องกับตรงกึ่งงานการศึกษาผู้ใหญ่ทางสื่อสารมวลชนของกองปฏิบัติการ กรมการ
ศึกษานอกโรงเรียน และผลการวิจัยอาจจะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาในการดำเนิน
งานของกองปฏิบัติการได้ จึงขอให้ทางศูนย์ ฯ ช่วยอนุเคราะห์แก่นางสาววิไล แยม
สาขา ในด้านต่าง ๆ ระหว่างการดำเนินการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการดังกล่าวข้างต้นด้วย จะ
ขอบคุณยิ่ง หวังว่าคงได้รับความร่วมมือด้วยดี

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

สุนทร สุนันท์ชัย

(นายสุนทร สุนันท์ชัย)

ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการ

กองปฏิบัติการ

โทร. 2822858

ที่ ศธ 1104/942

- ครุฑ -

กรมการศึกษานอกโรงเรียน

31 มกราคม 2523

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์การศึกษาประชาชนจังหวัดราชบุรี

คัวยนางสาววิไล แยมสาขา นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 ของแผนกวิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้อ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ในจังหวัดราชบุรี เกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ที่มีต่อการรณรงค์ในด้านการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรกรม" โดยจะทำการเก็บข้อมูลในจังหวัดราชบุรี ระหว่างวันที่ 2-10 กุมภาพันธ์ 2523

เนื่องจากหัวข้อเรื่องที่น่าางสาววิไล แยมสาขา จะทำการวิจัยนี้ เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานการศึกษาผู้ใหญ่ทางสื่อสารมวลชนของกองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน และผลการวิจัยอาจจะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาในการดำเนินงานของกองปฏิบัติการได้ จึงขอให้ทางศูนย์ ฯ ช่วยอนุเคราะห์แก่นางสาววิไล แยมสาขา ในค่าต่าง ๆ ระหว่างการดำเนินการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการดังกล่าวข้างต้นด้วย จะขอบคุณ
ดี ๆ หวังว่าคงได้รับความร่วมมือด้วยดี

ขอแสดงความนับถือ

สุนทร สุนันท์ชัย

(นายสุนทร สุนันท์ชัย)

ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการ

กองปฏิบัติการ

โทร. 2822858

ที่ ศธ 1104/943

- ครูฑ -

กรมการศึกษานอกโรงเรียน

31 มกราคม 2523

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เรียน หัวหน้าหน่วยงานที่รับหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่

ด้วย นางสาววิไล แยมสาขา นิเทศชั้นปีที่ 2 ของแผนกวิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ในด้านการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรกรรม โดยจะทำการเก็บข้อมูลในจังหวัดราชบุรี ระหว่างวันที่ 2-10 กุมภาพันธ์ 2523

เนื่องจากหัวข้อเรื่องที่นางสาววิไล แยมสาขา จะทำการวิจัยนี้จะ เป็นประโยชน์โดยตรงต่อการประเมินผลการจัดทำหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ ในอันที่จะได้ทราบความคิดเห็นของผู้อ่านที่มีต่อการเสนอเนื้อหาสาระของหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ทั้งในแง่ปริมาณ คุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดทำหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ต่อไป จึงใคร่ขอให้หน่วยงานที่รับหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ให้ความร่วมมือแก่นางสาววิไล แยมสาขา ในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการดังกล่าวข้างต้นด้วยจะขอบคุณยิ่ง
หวังว่าคงได้รับความร่วมมือด้วยดี

ขอแสดงความนับถือ

สุนทร สุนันท์ชัย

(นายสุนทร สุนันท์ชัย)

ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการ

กองปฏิบัติการ

โทร. 2822858

แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม .....

หมู่บ้าน ..... ตำบล ..... อำเภอ .....

สถานที่ .....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถามต่อไปนี้ให้เขียนวงกลมล้อมรอบคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว ถ้าคำถามข้อใดให้เติม ขอให้เติมคำตอบที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

1. เพศของท่าน

ก. ชาย

ข. หญิง

2. ปัจจุบันท่านอายุ ..... ปี

3. อาชีพหลักของท่าน คือ .....

4. อาชีพรองของท่าน คือ .....

5. นอกจากอาชีพหลักและอาชีพรองของท่านแล้ว ในเวลาว่างท่านเคยทำอะไรเป็นงานอดิเรก

ก. ....

ข. ....

ค. ....

ง. ....

จ. ....

6. ปัจจุบันท่านยัง เรียนหนังสืออยู่หรือไม่

ก. เรียน

ข. ไม่ได้เรียน

7. ถ้าปัจจุบันท่านยังเรียนหนังสืออยู่ ท่านเรียนอยู่ชั้น .....
8. ถ้าปัจจุบันท่านออกจากโรงเรียนแล้ว ท่านจบชั้น .....
9. ถ้าท่านเรียนจบแล้ว ท่านเรียนจบมา ..... ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการ เปิดรับสารจากสื่อทั่ว ๆ ไป และจากหนังสือพิมพ์
 สารผู้ใหญ่

คำถามต่อไปนี้ให้ท่านเขียนวงกลมล้อมรอบคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว ถ้า
 คำถามข้อใดให้เติม ขอให้เติมคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

10. ที่บ้านท่านมีวิทยุหรือไม่
  - ก. มี
  - ข. ไม่มี
11. ที่บ้านท่านมีโทรทัศน์หรือไม่
  - ก. มี
  - ข. ไม่มี
12. ที่บ้านท่านมีหนังสือพิมพ์หรือไม่
  - ก. มี
  - ข. ไม่มี
13. สิ่งเหล่านี้ ท่านมีโอกาสใช้อะไรมากที่สุด
  - ก. วิทยุ
  - ข. โทรทัศน์
  - ค. หนังสือพิมพ์
14. ปกติท่านจะทราบข่าวคราวเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ จาก
  - ก. วิทยุ
  - ข. โทรทัศน์
  - ค. หนังสือพิมพ์
  - ง. เพื่อนบ้าน

- จ. เจ้าหน้าที่ของทางราชการ
 ฉ. อื่น ๆ โปรดระบุ .....
15. ปกติท่านอ่านหนังสือพิมพ์ที่
 ก. บ้าน
 ข. ร้านกาแฟ
 ค. ห้องสมุดโรงเรียน, ห้องสมุดประชาชน
 ง. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน
 จ. บ้านผู้ใหญ่, บ้านกำนัน
 ฉ. อื่น ๆ โปรดระบุ .....
16. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์รายวันบ่อยเพียงไร
 ก. อ่านทุกวัน
 ข. อ่านบ่อย ๆ แต่ไม่ทุกวัน
 ค. อ่านสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง
 ง. อ่านเดือนละ 1-2 ครั้ง
 จ. อื่น ๆ โปรดระบุ .....
17. ท่านใช้เวลาอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ประมาณวันละ
 ก. น้อยกว่าครึ่งชั่วโมง
 ข. ครึ่งชั่วโมง
 ค. ครึ่งชั่วโมง ถึง หนึ่งชั่วโมง
 ง. มากกว่าหนึ่งชั่วโมง
 จ. อื่น ๆ โปรดระบุ .....
18. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์อย่างไร
 ก. ดูรูปและอ่านเฉพาะพาดหัวข่าวเท่านั้น
 ข. อ่านหัวข่าวและตัวข่าวบ้างเล็กน้อย
 ค. อ่านพาดหัวข่าวและติดตามข่าวอย่างละเอียด
 ง. อ่านข่าวและบทความทุกคอลัมน์

- จ. อ่านเฉพาะแจ้งความโฆษณา
 ฉ. อื่น ๆ โปรดระบุ .....
19. ท่านอ่านเรื่องราวในหนังสือพิมพ์แล้ว ท่านมีความเชื่อมากน้อยเพียงไร
 ก. เชื่อทั้งหมด
 ข. เชื่อเกินครึ่ง
 ค. เชื่อเพียงครึ่งเดียว
 ง. เชื่อน้อยกว่าครึ่ง
 จ. ไม่เชื่อเลย
20. เมื่อท่านพบข่าวหรือคอลัมน์ที่ท่านสนใจเป็นพิเศษ ท่านจะ
 ก. กลับมาอ่านข่าวนั้นซ้ำอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง
 ข. อ่านข่าวนั้นในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นด้วย
 ค. ติดตามอ่านการวิจารณ์และการเสนอข่าวนั้นในหนังสือพิมพ์วันต่อ ๆ ไป
 ง. ไม่ได้ติดตามอ่านแต่สอบถามจาก .....
21. ท่านได้รับทราบข่าวโดยละเอียดมากที่สุด จาก
 ก. วิทยุ
 ข. โทรทัศน์
 ค. หนังสือพิมพ์
 ง. เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล
 จ. เพื่อนบ้าน (พูดคุยกัน)
 ฉ. อื่น ๆ โปรดระบุ .....
22. ท่านเคยอ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่หรือไม่
 ก. เคย
 ข. ไม่เคย
23. ถ้าเคยอ่าน ท่านอ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ที่ไหน
 ก. หอสมุด
 ข. โรงเรียน

- ค. วิก
 ง. สดาเนียนามัย
 จ. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน
 ฉ. อื่น ๆ โปรดระบุ .....
24. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่อย่างไร
 ก. อ่านทุกฉบับ
 ข. อ่านเกือบทุกฉบับ
 ค. นาน ๆ อ่านครั้ง
25. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่เพราะ .....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่ว ๆ ไปของหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่

คำถามต่อไปนี้ให้เขียนวงกลมล้อมรอบคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว ถ้าคำถามข้อใดให้เติม ขอให้เติมคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

26. ท่านคิดว่าหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ที่จัดทำอยู่ขณะนี้
 ก. เล็กไป
 ข. ใหญ่ไป
 ค. เหมาะสมแล้ว
27. ท่านคิดว่าปริมาณภาพประกอบที่ลงในหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่
 ก. น้อยไป
 ข. มากไป
 ค. เหมาะสมอยู่แล้ว
28. ท่านคิดว่าภาพประกอบที่ลงนั้น เหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือไม่
 ก. เหมาะสม
 ข. ไม่ค่อยเหมาะสม
 ค. ไม่เหมาะสมเลย

29. ถ้าภาพไม่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ท่านคิดว่าเป็นเพราะ
- ก. คุณแล้วไม่ค่อยรู้เรื่อง
  - ข. ภาพไม่ชัด
  - ค. ภาพไม่สวย
  - ง. ภาพไม่ตรงกับเนื้อเรื่อง
  - จ. อื่น ๆ โปรดระบุ .....
30. ท่านคิดว่าขนาดตัวหนังสือพาดหัวเรื่อง
- ก. เล็กไป
  - ข. ใหญ่ไป
  - ค. เหมาะสมดีแล้ว
31. เวลาอ่าน ท่านเห็นว่าขนาดตัวหนังสือพิมพ์ที่ใช้พิมพ์
- ก. เล็กไป
  - ข. ใหญ่ไป
  - ค. เห็นชัดเจนนดี
32. เวลาท่านอ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่แล้ว ท่านเข้าใจเพียงใด
- ก. เข้าใจตลอดเรื่อง
  - ข. บางตอนไม่เข้าใจ
  - ค. ไม่ค่อยเข้าใจนัก
  - ง. ไม่เข้าใจเลย
33. ที่ท่านอ่านไม่เข้าใจ เพราะ
- ก. ใช้ภาษาวกไปวนมา
  - ข. ใช้คำกำกวม ทำให้ไม่ค่อยเข้าใจ
  - ค. ใช้ศัพท์ที่ไม่เคยเห็น ไม่เคยได้ยิน ไม่เข้าใจ
  - ง. ใช้คำที่อ่านยาก
  - จ. อื่น ๆ โปรดระบุ .....

38. ในข้อ 37. เรื่องที่ท่านสนใจมากที่สุด คือ .....

ให้ท่านเขียนวงกลมล้อมรอบคำตอบที่ท่านเห็นว่าถูกต้องเพียงข้อเดียว

39. เรื่องที่ท่านสนใจใน ข้อ 38. นั้น ท่านได้ยืมครั้งแรกจาก

ก. วิทยุ

ข. โทรทัศน์

ค. หนังสือพิมพ์

ง. เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล

จ. เพื่อนบ้าน

ฉ. หนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่

ญ. อื่น ๆ โปรดระบุ .....

40. ถ้าท่านไม่เข้าใจหรือมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจ ท่านไปสอบถามจาก

ก. เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล

ข. ส่งจดหมายไปสอบถามจากแหล่งที่พบเรื่องนั้น

ค. เพื่อนบ้าน

ง. อื่น ๆ โปรดระบุ .....

41. ท่านเคยเขียนจดหมายไปถามยังหน่วยงานที่จัดทำหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่หรือไม่

ก. เคย

ข. ไม่เคย (ข้ามไป ข้อ 44.)

42. ถ้าเคย ท่านได้รับคำตอบหรือไม่

ก. เคย

ข. ไม่เคย (ข้ามไป ข้อ 44.)

43. ท่านได้รับคำตอบโดยวิธีใด

ก. ตอบทางจดหมาย

ข. ตอบในสารผู้ใหญ่ฉบับต่อไป

ค. อื่น ๆ โปรดระบุ .....

44. ให้เลือกตอบเฉพาะเรื่องที่ตอบในข้อ 38. โดยเขียนวงกลมล้อมรอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

44.1 วิธีทำนาข้าวตาม

1. การทำนาข้าวตามท้องนาเมล็ดพันธุ์ข้าวไปแช่น้ำในโอ่งเป็นเวลา
  - ก. 1 คืน
  - ข. 2 คืน
  - ค. 3 คืน
2. เมล็ดข้าวที่แช่น้ำแล้วนำไปใส่กระบุง ปิดด้วยใบตองแล้วนำไป
  - ก. เก็บไว้ในที่มีคโมให้ถูกแสงแดด
  - ข. เก็บไว้ในที่ร่มให้มีลมโกรก
  - ค. วางไว้กลางแจ้งที่มีแดดส่อง
3. การเตรียมดินในแปลงท้อง
  - ก. ยกร่องสำหรับหว่านเมล็ดข้าว
  - ข. ปรับพื้นนาให้ราบเรียบ
  - ค. ทำหน้าดินให้ขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อ
4. เมื่อกันข้าวเริ่มขึ้น จะต้อง
  - ก. ระบายน้ำเข้าแปลงนาให้มากที่สุด
  - ข. ระบายน้ำเข้าแปลงนาที่ละน้อย
  - ค. ระบายน้ำเข้าแปลงนาพอให้ดินชื้นเท่านั้น
5. เมื่อข้าวออกรวงและเมล็ดเริ่มแข็งแล้ว ควรระบายน้ำออกจากแปลงนา

เพื่อ

  - ก. ทำให้ดินแข็ง
  - ข. ทำให้ต้นข้าวแข็งแรง
  - ค. ทำให้ข้าวสุกเร็ว

44.2 การปราบหนุณา

1. หนุณามักจะมีมากใน
  - ก. หน้าแล้ง
  - ข. หน้าฝน
  - ค. หน้าหนาว
2. หนุณามักจะ
  - ก. ช่วยกำจัดแมลงที่มารบกวนพืชที่ปลูก
  - ข. ทำให้ดินร่วนซุยเพราะชอบเจาะรู
  - ค. ทำให้พืชผลเสียหาย
3. เราควรกำจัดหนุณาเพื่อ
  - ก. นำมาเป็นอาหาร
  - ข. ทำให้พืชผลได้ผลเต็มที่
  - ค. ฆ่าเวลา
4. เมื่อปีที่แล้ว (2522) มีการชักชวนให้ร่วมกันกำจัดหนุณากี่ครั้ง
  - ก. 1 ครั้ง
  - ข. 2 ครั้ง
  - ค. 3 ครั้ง
5. ถ้าอยากรู้วิธีกำจัดหนุณาให้ได้ผล จะขอคำแนะนำจาก
  - ก. เพื่อนบ้าน
  - ข. เจ้าหน้าที่เกษตร
  - ค. ทาริธีเอง
6. ปีที่แล้วหนุณาทำลายพืชผลของท่านมากหรือไม่
  - ก. มาก
  - ข. ไม่มาก
7. ท่านร่วมโครงการกำจัดหนุณากับเพื่อนบ้านอื่น ๆ หรือไม่
  - ก. ร่วม
  - ข. ไม่ได้ร่วม

8. การกำจัดหนูนานของท่านได้ผลหรือไม่

- ก. ได้ผล เพราะ .....
- ข. ไม่ได้ผล เพราะ .....

44.3 การใช้ปุ๋ยเคมีควบคู่กับปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก

1. ควรใช้ปุ๋ยคอกกับปุ๋ยหมักควบคู่กับปุ๋ยเคมี เพราะ

- ก. ทำให้พืชผลเจริญเติบโตเร็วกว่าปกติ
- ข. ช่วยป้องกันศัตรูพืช
- ค. ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย

2. น้ำมันขึ้นราคา ทำให้ปุ๋ย ..... ขึ้นราคาด้วย

- ก. ปุ๋ยหมัก
- ข. ปุ๋ยคอก
- ค. ปุ๋ยเคมี

3. ปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมักช่วยให้ประหยัดเพราะ

- ก. ทำเองได้
- ข. ราคาตก
- ค. คนไม่นิยม

4. ปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมักช่วยรักษาคุณภาพของดินเพราะ

- ก. มีส่วนประกอบของสารเคมี
- ข. สลายตัวง่ายเพราะทำมาจาก พืชและมูลสัตว์
- ค. น้ำชะทิ้งได้ง่าย

5. ควรใช้ปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมักให้มากเพราะ

- ก. ช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี
- ข. ทำให้วัชพืชโตช้า
- ค. ช่วยป้องกันแมลง

6. ท่านเคยใช้ปุ๋ยเคมีหรือไม่

- ก. เคย
- ข. ไม่เคย

7. ท่านเคยทำปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักหรือไม่
  - ก. เคย
  - ข. ไม่เคย
8. ท่านเคยใช้ปุ๋ยเคมีควบคู่กับปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมักหรือไม่
  - ก. เคย
  - ข. ไม่เคย
9. เมื่อใช้ปุ๋ยทั้ง 3 ชนิดพร้อมกัน ผลผลิตลดลงหรือไม่
  - ก. ลด
  - ข. ไม่ลด

44.4 ปุ๋ยพืชสด

1. ปุ๋ยพืชสดทำจาก
  - ก. พืชชนิดใดก็ได้
  - ข. พืชยืนต้น
  - ค. พืชตระกูลถั่ว
2. วิธีทำปุ๋ยพืชสด
  - ก. เอาพืชไปหมักให้เปื่อย
  - ข. เอาพืชไปวางทิ้งไว้หน้าดิน
  - ค. โลกบพืชลงไปดิน
3. การทำปุ๋ยพืชสด ควรทำในเวลา
  - ก. เริ่มใช้ที่ดินปลูกพืชใหม่ ๆ
  - ข. เมื่อใช้ที่ดินไปนานพอสมควร
  - ค. เมื่อต้องการพักดินหลังจากการ เพาะปลูกติดต่อกันเป็นเวลานาน ๆ
4. การปลูกพืชตระกูลถั่วตอนไหน
  - ก. ปลูกหลังจากเก็บเกี่ยวพืชผลแล้ว
  - ข. ปลูกพร้อมกับพืชชนิดอื่น
  - ค. ปลูกเมื่อไรก็ได้

5. ปุ๋ยพืชสดช่วยให้
  - ก. ดินมีความอุดมสมบูรณ์
  - ข. ดินแห้งเร็ว
  - ค. ดินร่วน
6. ท่านเคยปลูกพืชตระกูลถั่วหรือไม่
  - ก. เคย
  - ข. ไม่เคย
7. เมื่อจะปลูกพืชอื่น ท่านทำลายพืชตระกูลถั่วโดยเอาไปทิ้งให้พินจากที่กินหรือไม่
  - ก. ใช่
  - ข. ไม่ใช่
8. หลังจากปลูกพืชตระกูลถั่วแล้ว ที่ดินของท่านอุดมสมบูรณ์ขึ้นหรือไม่
  - ก. คีขึ้น
  - ข. ไม่คีขึ้น

44.5 การปลูกมะนาวให้ออกผลตลอดปี

1. มะนาวออกผลมากใน
  - ก. หนาว
  - ข. หนาวฝน
  - ค. หนาวหนาว
2. การปลูกมะนาวให้ออกผลตลอดปี ควรปลูก
  - ก. บนดินธรรมดา
  - ข. ในกระถาง
  - ค. ในโอ่งดินเผาฝังไว้ใต้ดิน
3. ปุ๋ยที่ควรใช้ได้ ควรเป็น
  - ก. ปุ๋ยเคมี
  - ข. ปุ๋ยพืชสด
  - ค. ปุ๋ยคอก

4. มะนาวชอบกินที่

- ก. มีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ
- ข. แดดกระแฉ่ง
- ค. ร่วนน้ำไม่ขัง

5. มะนาวมีประโยชน์ในการ

- ก. ทำอาหาร
- ข. ทำยา ทำแชมพูสระผม
- ค. ทั้ง ก และ ข

44.6 วิธีป้องกันเพลี้ยจักจั่น

1. เพลี้ยจักจั่นมักเกิดเมื่อ

- ก. ข้าวกำลังงอกต้น
- ข. ข้าวกำลังแตกกอ
- ค. ข้าวกำลังออกรวง

2. เพลี้ยจักจั่นจะทำลายข้าวเมื่อ

- ก. ขณะเป็นตัวอ่อน
- ข. เมื่อเพลี้ยเจริญเติบโตเต็มที่แล้ว
- ค. ตลอดเวลาตั้งแต่มันเกิด

3. เพลี้ยจักจั่นจะหาอาหารโดย

- ก. กัดกินต้นข้าว
- ข. กัดกินรวงข้าว
- ค. กูดน้ำเลี้ยงจากข้าวเป็นอาหาร

4. เพลี้ยจักจั่นทำให้ต้นข้าว

- ก. ล่ม
- ข. เป็นโรคใบสีส้ม
- ค. ออกรวงช้า

5. ถ้าคนข้าวถูกเพลิงจี้จันทำลายมาก จะทำให้คนข้าว
  - ก. แคระแกน
  - ข. ออกรวงข้าว
  - ค. ตาย
6. นาของท่านเคยถูกเพลิงจี้จันรบกวนหรือไม่
  - ก. เคย
  - ข. ไม่เคย
7. การใช้แฉงไม้ไผ่ทำควายน้ำมันลากไปตามยอดข้าว ช่วยกำจัดเพลิงจี้จัน
ไหม้หรือไม่
  - ก. ใช่
  - ข. ไม่ใช่
8. ท่านใช้น้ำยาเคมีกำจัดเพลิงจี้จันหรือไม่
  - ก. เคย
  - ข. ไม่เคย
9. ก่อนใช้น้ำยาเคมีไปกำจัดเพลิง ต้องผสมน้ำหรือไม่
  - ก. ต้อง
  - ข. ไม่ต้อง

44.7 วิธีป้องกันกำจัดหนอนกอ

1. หนอนกอมักจะอาศัยอยู่ที่
  - ก. บนใบข้าว
  - ข. บนต้นข้าว
  - ค. ภายในลำต้นข้าว
2. ในระยะตกกล้า หนอนกอจะทำให้ต้นข้าว
  - ก. ไม่ออกใบ
  - ข. ยอดแห้ง
  - ค. ลำต้นขาว

3. หลังเก็บเกี่ยวแล้ว หนอนกอมักจะอาศัยอยู่ที่
  - ก. หญ้าหรือวัชพืชในนา
  - ข. ในดิน
  - ค. ตามชายน้ำ
4. ระยะที่ข้าวออกดอก หนอนกจะทำให้อะไร
  - ก. รวงข้าวขาวโพลนและเมล็ดลีบ
  - ข. รวงข้าวดำ
  - ค. เมล็ดเหลืองและสั้น
5. การเผาตอซังข้าวเป็นการ
  - ก. ทำลายคักแค้นหนอนกอ
  - ข. ทำลายไข่หนอนกอ
  - ค. ป้องกันการผสมพันธุ์ของหนอนกอ
6. นาของท่านเคยถูกหนอนกอรบกวนหรือไม่
  - ก. เคย
  - ข. ไม่เคย
7. การระบายน้ำเข้านาและไถกลบหลังเก็บเกี่ยว เป็นการทำลายหนอนกอวิธีหนึ่งใช่หรือไม่
  - ก. ใช่
  - ข. ไม่ใช่
8. หลังเก็บเกี่ยวแล้ว ท่านรักษาพื้นนาไม่ให้มีหญ้าหรือวัชพืชหรือไม่
  - ก. รักษา
  - ข. ไม่ได้รักษา
9. ท่านเคยไปขอคำแนะนำเรื่องวิธีการกำจัดศัตรูข้าวจากสำนักงานเกษตรอำเภอหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลหรือไม่
  - ก. เคย
  - ข. ไม่เคย

44.8 วิธีปลูกขิง

1. ขิงปลูกขึ้นได้ดีในที่ที่มี
  - ก. ดินเหนียวมีน้ำขัง
  - ข. ดินร่วนปนทราย
  - ค. ทราย
2. เมื่อขิงเป็นโรคเน่า จะมีทางแก้ไขโดย
  - ก. รดน้ำมาก ๆ
  - ข. ทำลายให้สิ้นซาก
  - ค. ใช้น้ำหมักแมลงฉีด
3. ก่อนปลูกขิงต้องนำขิงมาชำก่อนประมาณ
  - ก. 1 วัน
  - ข. 1 อาทิตย์
  - ค. 1 เดือน
4. ขิงไม่ชอบปุ๋ยประเภท
  - ก. ปุ๋ยเคมี
  - ข. ปุ๋ยคอก
  - ค. ปุ๋ยหมัก
5. การถอนขิง เพื่อให้ถอนง่ายควรจะ
  - ก. ตัดต้นทิ้งเสียก่อน
  - ข. ตัดแต่ใบทิ้ง
  - ค. รดน้ำให้ดินชุ่มเสียก่อน

44.9 วิธีทำปุ๋ยเคมี

1. ปุ๋ยเคมีทำจาก
  - ก. ฟอส
  - ข. สัตว์
  - ค. สารเคมี

2. ปุ๋ยเคมีบรรจุอยู่ใน
  - ก. ถุงหรือกระสอบ
  - ข. ถังหรือกระป๋อง
  - ค. ชั่งกิโลขาย
3. ปุ๋ยเคมีช่วย
  - ก. เพิ่มธาตุอาหารในดิน
  - ข. ทำลายเชื้อโรคในดิน
  - ค. ทำให้ดินชุ่มชื้น
4. ปุ๋ยปลอมจะมีลักษณะ
  - ก. มีสีสม่ำเสมอกลิ่นตลอดเม็ด
  - ข. ละลายน้ำได้ช้า
  - ค. เมื่อใส่น้ำส้มสายชูหรือกรดจะเกิดฟองมากมาย
5. ปุ๋ยที่จับแฉกง่ายเป็นปุ๋ยที่
  - ก. มีคุณภาพดีมาก
  - ข. มีคุณภาพปานกลาง
  - ค. ไม่มีคุณภาพ
6. ท่านเคยซื้อปุ๋ยจากคนแปลกหน้าหรือไม่
  - ก. เคย
  - ข. ไม่เคย
7. ที่กระสอบปุ๋ยที่ท่านซื้อมีคำว่า "ปุ๋ยเคมี" อยู่หรือไม่
  - ก. มี
  - ข. ไม่มี
8. ท่านชอบซื้อปุ๋ยเคมียี่ห้อหรือตราแปลก ๆ หรือไม่
  - ก. ชอบ
  - ข. ไม่ชอบ

9. กระสอบปุยที่ท่านซื้อมีลักษณะขำรุคหรือไม่

- ก. มี
- ข. ไม่มี

44.10 การป้องกันปูน

1. ปูนามีมากใน

- ก. หน้าร้อน
- ข. หน้าฝน
- ค. หน้าหนาว

2. ปูนามักทำความเสียหายให้แก่เสาขา

- ก. ในที่ลุ่ม
- ข. ในที่ดอน
- ค. ทุกที่

3. ปูนาคะทำลายต้นข้าวในระยะ

- ก. ต้นอ่อนหลังปักดำ
- ข. เมื่อเริ่มตั้งลำ
- ค. เมื่อออกรวง

4. ปูนาย้ายพันธุ์ใน

- ก. หน้าร้อน
- ข. หน้าฝน
- ค. หน้าหนาว

5. การที่ปูนาชุกครุตามคันนาทำให้

- ก. ดินรวนชุย
- ข. น้ำขังทั่วถึง
- ค. คันนาพัง

6. ในระยะที่ต้นข้าวเพิ่งแตกกอ ท่านคอยไขน้ำออกจากนาหรือไม่

- ก. ใช่
- ข. ไม่ได้ใช่

7. ปุณาเคยทำความเสียหายให้แก่เจ้าของท่านหรือไม่

ก. เคย

ข. ไม่เคย

8. ท่านเคยทำกับดักปุณาหรือไม่

ก. เคย

ข. ไม่เคย

44.11 การเลี้ยงตะพานน้ำ

1. ตะพานน้ำที่นิยมเลี้ยงกันมากมักจะเป็นพันธุ์ที่มาจาก

ก. ในประเทศไทย

ข. ไต้หวัน

ค. ญี่ปุ่น

2. เมื่อตะพานน้ำอายุ 1 เดือน ควรเลือกแยกเลี้ยงในหลาย ๆ บ่อ เพราะ

ก. บ่อเล็กเกินไป

ข. น้ำจะระเหยเหือดแห้งไป

ค. ตะพานน้ำเติบโตไม่เท่ากัน

3. อาหารของตะพานน้ำ คือ

ก. ฟีซ

ข. สัตว์

ค. ทั้งฟีซและสัตว์

4. น้ำที่ใช้เลี้ยงตะพานน้ำควรเป็น

ก. น้ำจากแม่น้ำลำคลองที่สะอาด

ข. น้ำจากกอกปลา

ค. น้ำต้มฆ่าเชื้อโรคแล้ว

5. บ่อเลี้ยงลูกตะพานน้ำควรอยู่ในบริเวณ

ก. กลางแจ้งแคบส่องถึง

ข. ที่ร่มกลางแจ้ง

ค. โรงเลี้ยงที่มีร่มเงา

44.12 การหลอกขายรถไถมือขนส่ง

1. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) เป็นธนาคารของ
  - ก. เอกชน
  - ข. รัฐบาล
  - ค. กลุ่มสหกรณ์
2. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ช่วยเหลือเกษตรกรกรโดย
  - ก. ให้เงินกู้ปลูกบ้าน
  - ข. ให้เงินกู้เพื่อค้าขาย
  - ค. ให้เงินกู้เพื่อลงทุนในการเกษตร
3. รถไถมีประโยชน์ในการ
  - ก. ช่วยปรับพื้นดิน
  - ข. ช่วยในการเก็บเกี่ยวพืช
  - ค. ช่วยในการบำรุงรักษาพืช
4. รถไถทำงานได้โดยอาศัยอะไรเป็นเชื้อเพลิง
  - ก. ฟืน
  - ข. ถ่าน
  - ค. น้ำมัน
5. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) มีสาขาอยู่
  - ก. เฉพาะในจังหวัดใหญ่ ๆ
  - ข. เฉพาะภาคกลาง
  - ค. ทั่วประเทศ
6. ท่านเป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรหรือไม่
  - ก. เป็น
  - ข. ไม่ได้เป็น

7. ท่านต้องการมีรถไถหรือไม่
  - ก. ต้องการ
  - ข. ไม่ต้องการ
8. เคยมีคนมาเสนอขายรถไถมือส่งโดยอ้างตัวเป็นเจ้าของที่ธนาคารกับท่านหรือไม่
  - ก. เคย
  - ข. ไม่เคย
9. ถ้าเคยท่านเชื่อเขาหรือไม่
  - ก. เชื่อ
  - ข. ไม่เชื่อ
10. เมื่อท่านสงสัยพฤติกรรมของคนบางคน ท่านสอบถามหรือปรึกษาคนอื่นหรือไม่
  - ก. ถาม
  - ข. ไม่ได้ถาม

44.13 ที่แกะตัวลิสง

1. ที่แกะตัวลิสงดีกว่าการแกะด้วยมือเพราะ
  - ก. ไม่ต้องเสียเวลานาน
  - ข. ทำให้เมล็ดตัวเหล็กไม่ต้องนำไปบด
  - ค. แยกเปลือกออกจากเมล็ดได้โดยไม่ต้องมาเลือกเอาเปลือกออกใหม่
2. ที่แกะตัวลิสงประกอบด้วย
  - ก. โตะรองตัวและที่บด
  - ข. โตะและตะแกรง
  - ค. ตะแกรงและแผ่นเหล็ก
3. แผ่นเหล็กเจาะรู ใช้สำหรับ
  - ก. กรองเปลือกตัว
  - ข. ให้เมล็ดตัวรูดลงไปยังที่รอง
  - ค. หยอกตัวที่ยังไม่ได้แกะลงไป

4. เมื่อตัวรถกระทูตะแกรงไปแล้ว จะไปตกอยู่บน

- ก. ไม้ขอบโต๊ะ
- ข. ฝากระสอบที่รองอยู่
- ค. พื้นดิน

5. ที่ปิดตัวทำด้วย

- ก. ไม้
- ข. แผ่นเหล็ก
- ค. ไม้และแผ่นเหล็ก

45. เมื่อท่านอ่านเรื่องที่ท่านสนใจแล้ว ท่านเห็นว่า (ชี้เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ต้องการ)

- ก. ช่วยเพิ่มพูนความรู้
- ข. ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน
- ค. ช่วยให้มีเวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ง. ช่วยเพิ่มพูนรายได้
- จ. ช่วยลดค่าใช้จ่าย
- ฉ. ช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกัน
- ช. ช่วยสร้างความเจริญให้หมู่บ้าน

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความพอใจและความต้องการที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ต้องการให้จัดทำ

46. ให้ชี้เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ต้องการ

- ก. การเกษตรและการแนะนำอาชีพ
- ข. โภชนาการ
- ค. การอนามัยและการวางแผนครอบครัว

มากเกินไป	ก็แล้ว	น้อยเกินไป

- ง. กฎหมายในชีวิตประจำวัน
 จ. สังคมและระเบียบประเพณี
 ฉ. อื่น ๆ

มากเกินไป	ก็แล้ว	น้อยเกินไป

47. ท่านต้องการให้หนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ลงเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องอะไรมากที่สุด

(๕ ข้อ ✓ หน้าข้อความที่ต้องการ)

- _____ การเกษตรและการแนะนำอาชีพ
 _____ โภชนาการ
 _____ การอนามัยและการวางแผนครอบครัว
 _____ กฎหมายในชีวิตประจำวัน
 _____ สังคมและระเบียบประเพณี
 _____ อื่น ๆ

48. ท่านคิดว่าหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ควรจะออกเดือนละ

- ก. 1 ฉบับ
 ข. 2 ฉบับ
 ค. 4 ฉบับ
 ง. อื่น ๆ โปรดระบุ .....

49. ท่านคิดว่านอกจากเนื้อหาข้างต้น ๆ ที่หนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่เสนออยู่นี้ ควรจะนำเรื่องใดลงอีก

- ก. ....
 ข. ....
 ค. ....

50. นอกจากห้องสมุด โรงเรียน วัด สถานอนามัย ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน บ้านกำนันและผู้ใหญ่บ้านแล้ว ท่านคิดว่าควรจัดส่งหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ไปที่ไหนบ้าง

- ก. ....
 ข. ....

- ก. ....
- ง. ....
- จ. ....

ตอนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการ

51. ท่านคิดว่าหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ควรมีการปรับปรุงในด้านเหล่านี้หรือไม่

- ก. ขนาดของหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่
- ข. การจัดหน้า
- ค. ภาพประกอบ
- ง. ขนาดของตัวอักษร
- จ. เนื้อหาหรือเรื่องราวที่ลง
- ฉ. การใช้ภาษา การเขียน
- ช. จำนวนฉบับที่ออก
- ซ. การให้สี

ควร	ไม่ควร

52. ถ้าท่านเห็นว่าควรมีการปรับปรุง ควรจะปรับปรุงอย่างไร

- ก. ขนาดของหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ .....
- .....
- .....
- ข. การจัดหน้า .....
- .....
- .....
- .....
- ค. ภาพประกอบ .....
- .....
- .....
- .....
- ง. ขนาดของตัวอักษร .....
- .....
- .....

จ. เนื้อหาและเรื่องราวที่ลง .....

.....

ฉ. การใช้ภาษา การเขียน .....

.....

ช. จำนวนฉบับที่ออก .....

.....

ซ. การให้สี .....

.....

53. ข้อเสนอแนะอย่างอื่นที่ท่านต้องการให้มีในหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

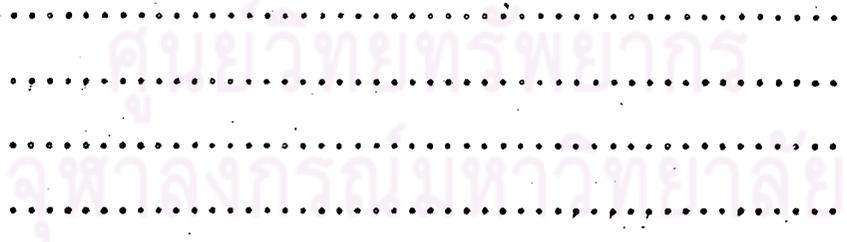
.....

.....

.....

.....

.....

_____

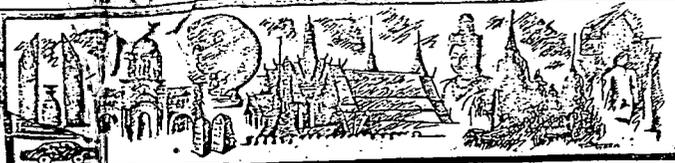

สารพิมพ์ใหญ่

ทรงสมภพพิภพ

ฉบับที่ ๒๖๒

ฉบับที่ ๒๖๒ ประจำปีที่ ๒๖ เดือน มกราคม ๒๕๒๒ รายปี กษ หนึ่งร้อยพิมพ์เป็นสมบัติส่วนรวม

โปรดเปิดไว้ให้ประชาชนอ่านทั่วๆกันในถิ่นหนี่งหรือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน หอสมุดหรือป้ายประกาศสาธารณะ

พระราชดำรัส

ของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระสหายท่าน

แก่

ประชาชนชาวไทย

เนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๒๒

ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย บัดนี้ถึงวาระที่จะขึ้น พุทธศักราช ๒๕๒๒ ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดีมาขอพรปีใหม่แก่ท่านทั้งหลาย

ขอขอบใจท่านทุกคนที่ร่วมมือกันสนับสนุนข้าพเจ้าในการกิจต่างๆ ด้วยดีในทุกกรณี ทั้งยังมีน้ำใจไมตรีพร้อมกันจงรณาวินเกิดโดยสมบูรณ์ตามที่อีกครึ่งหนึ่งเป็นหน้าที่ข้าพเจ้าพระราชทานกับทุกๆ มิกล้าใจขึ้นอีกเป็นอันมาก

เป็นเวลาต่อเนืองกันหลายปีแล้วที่บ้านเมืองของเรามีความเปลี่ยนแปลงมาตลอดทั้งในวิถีทางดำเนินของบ้านเมืองและของประ-

ชาชนทั่วไปเป็นเหตุให้เราต้องประคองประครองตัวมากเข้า เพื่อให้อยู่รอดและก้าวต่อไปโดยสวัสดิคามแนวทางการเป็นมาแล้ว น่าจะเชื่อได้

ว่า เราต้องประคองตัวกันต่อไปอีกนาน ดังนั้นทุกคนจึงควรรับรู้ความจริงทั้งนี้แล้วเอาใจใส่ปฏิบัติงาน ปฏิบัติตัวให้เป็นระเบียบ ซื่อสัตย์ ซื่อตรง พร้อมกันระมัดระวังการดำเนินชีวิตให้เป็นไปโดยประหลาดใจได้ ไม่เกิดความผิดพลาดหรือวุ่นวาย เพราะความประมาทและ

ความรู้ไม่เท่าทันสถานการณ์สำคัญที่สุดขอให้คิดพิจารณาให้เข้าใจ สถานะที่บีบรัดความเป็นอยู่ของเราที่เกิดขึ้นนี้ เป็นผลกระทบกระเทือนมาจากความวิบัติของวิถีความ

ท่านที่ประสบความเดือดร้อน ภาพ วาสนาสก ไร่นา และบ้านเรือนที่โดนไฟไหม้หรือถูกน้ำท่วม โปรดรีบไปแจ้งสำนักงานบรรเทาทุกข์ โทร. ๒๕๑๑

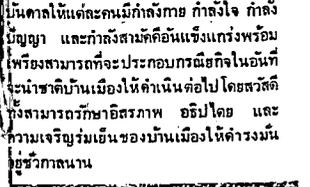

เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง และทางอื่น ๆ ของโลกเราจึงไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงพ้นได้ หากแต่ต้องเผชิญปัญหาอย่างผู้ผลิต มีปัญญาและความเข้มแข็งและกล้าหาญเพื่อเราจะได้รวมกันอยู่อย่างมั่นคงปลอดภัย

ในโอกาสที่จะขึ้นปีใหม่นี้ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้ท่านทั้งหลายแต่ละคนกระทำความดีด้วยตนเอง ว่าจะตั้งใจปฏิบัติ ปฏิบัติงานให้ดีที่สุดตามหน้าที่และความสามารถของตน จะทำความคิด ความเห็นให้เที่ยงตรงและกระตือรือร้น จะเอื้อเฟื้อช่วยเหลือกันด้วยความหวังดีและบริสุทธิ์ใจเพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีที่แท้จริงในชาติขึ้นเป็นกำลังอันกล้าแข็งและมั่นคง สำหรับสร้างสรรคความดีความเจริญทุก ๆ ประการให้สัมบริบูรณ์เพื่อทำให้ชาติประเสริฐของเราอยู่ได้ตลอดไปด้วยความวัฒนาผาสุก

ขออานภาพแห่งคุณ พระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพเลื่อมใสของพวกเราชาวไทยจงปกปักษ์รักษาท่านทั้งหลายให้ปราศจากภัยอันตรายและเหตุชั่วร้ายทุกสิ่ง

คุณอำนวยหรือมีบ้านเปรี๊ยะ ฝึกกรรมอื่น ๆ อันเกี่ยวข้องโดยตรง กับกรรมอื่นใด ที่ไม่สมบูรณ์แล้ว ๖๖๖๖๖๖

ขอทุกท่านจงประสบแต่ความสุข สิริสวัสดิ์พิพัฒน์มงคลและสิ่งดีทั้งปวงตลอดศกหน้าจงทั่วกัน

สรุปข่าว

กระทรวงเกษตรและวิสาหกิจทำนุบำรุงดินตามที่ได้ประกาศไว้จะแล้วเสร็จในปลายปี ๒๕๒๒ นี้

กระทรวงเกษตรและวิสาหกิจทำนุบำรุงดินได้ประกาศไว้จะแล้วเสร็จในปลายปี ๒๕๒๒ นี้

ดิน แล้วนำมาเมล็ดข้าวที่แช่แล้วไปใส่ในกระบุงเปิดฝาดึงออกแต่เป็นเวลา ๑ วันกับอีก ๒ วัน เมล็ดข้าวจะเริ่มงอกและสีขาวออกในระยะดังกล่าวเกษตรกรสามารถที่จะนำเมล็ดข้าวไปหว่านลงในแปลงนาข้าวได้ ในขณะที่เมล็ดข้าวอยู่ในกระบุงนั้นเกษตรกรต้องเตรียมดินในนาเหมือนแปลงปกติแล้วโดยมีการปรับพื้นที่นาให้สม่ำเสมอ เพื่อเก็บน้ำไว้ได้ทั้งวันและคืน จากนั้นจึงไถนาข้าวแปลงนาแล้วไถและไถแปร พร้อมกับคราดพื้นดินแปลงนาเพื่อเก็บวัชพืชในนาและทำเทือกหรือคดในแปลงนา พร้อมกับหว่านปุ๋ยสูตร ๑๕-๒๐-๐ ประมาณ ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ลงไปในช่วงที่มีน้ำท่วมหรือท่วมด้วย เมื่อเทือกหรือคดแล้วจึงไถนาออกกวาดแปลงนาและนำเมล็ดข้าวที่เพาะเตรียมไว้มาหว่านลงในเทือกหรือคด สำหรับก่อนการหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าว เกษกรจะเตรียมแปลงแปลงนาเป็นช่วง ๆ ละประมาณ ๔ เมตร พร้อมกับเว้นช่องทางไว้สำหรับเดิน พ่นยาฆ่าแมลงใส่ปุ๋ย และกำจัดวัชพืชในแปลงนาด้วย

ภายหลังจากที่ต้นข้าวเริ่มงอกจากเทือกหรือคด เกษกรจะต้องค่อย ๆ ระบายน้ำเข้าในแปลงนาที่ระดับน้ำขึ้นข้าวมีระดับความสูงเกินกว่า ๑๐ เซนติเมตร จึงระบายน้ำเข้าในแปลงนาให้อยู่ในระดับ ๑๐ เซนติเมตรตลอดไป ประการสำคัญเมื่อหว่านข้าวลงไปนั้นเทือกหรือคดเป็นระยะเวลา ๑๐ วัน เกษกรจะต้องหว่านปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟตลงไป ในแปลงนาอีก ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ ภายหลังจากที่ข้าวออกรวงและเริ่มเต็มรวง เกษกรควรระบายน้ำออกจากแปลงนา จะทำให้ข้าวสุกเร็วขึ้นกว่าปกติ

อย่างไรก็ตามถ้าหากเกษตรกรยังมีปัญหาไม่เข้าใจเกี่ยวกับการทำงานข้าวในนาสามารถติดต่อสอบถามได้จากเกษตรกรอาสาหรือเกษตรจังหวัด ซึ่งพร้อมจะให้คำแนะนำและช่วยเหลือแก่เกษตรกร

ผู้พิมพ์และจัดพิมพ์: บริษัทพิมพ์ใหญ่ จำกัด
เลขที่ ๑๑๑ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
โทรศัพท์: ๒๕๑๑
โทรสาร: ๒๕๑๑
ผู้พิมพ์และจัดพิมพ์: บริษัทพิมพ์ใหญ่ จำกัด
เลขที่ ๑๑๑ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
โทรศัพท์: ๒๕๑๑
โทรสาร: ๒๕๑๑

รายการวิทยุ
๑ รายการเรื่องนารี ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๕.๐๐-๕.๓๐ น.
๒ รายการสาระ ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๕.๐๐-๕.๓๐ น.
โปรดติดตามฉบับพิมพ์และสิ่งพิมพ์

การศึกษาใหญ่
๑ รายการวิทยุ ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๕.๐๐-๕.๓๐ น.
๒ รายการวิทยุ ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๕.๐๐-๕.๓๐ น.
โปรดติดตามฉบับพิมพ์และสิ่งพิมพ์

นายสมชาย สุนทรรัตน์ บรรณาธิการ
นายสมชาย สุนทรรัตน์ บรรณาธิการ

ภาคผนวก ข
ตารางข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 จำนวนผู้อ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ในจังหวัดราชบุรีจำแนกตาม
เหตุผลที่เห็นว่าภาพที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ไม่เหมาะสม

	จำนวน	ร้อยละ
รวม	75	100
<u>เหตุผล</u>		
ดูแล้วไม่ค่อยรู้เรื่อง	26	35
ภาพไม่ชัดเจน	22	29
ภาพไม่สวย	15	20
ภาพไม่ตรงกับเนื้อเรื่อง	12	16

ตารางที่ 38 จำนวนผู้อ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ในจังหวัดราชบุรีจำแนกตามเหตุผล
ที่อ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ไม่เข้าใจ

	จำนวน	ร้อยละ
รวม	213	100
<u>เหตุผลที่อ่านไม่เข้าใจ</u>		
ใช้ภาษาวกไปวนมา	59	28
ใช้คำกำกวม	73	34
ใช้ศัพท์ที่ไม่เคยเห็น ไม่เคยได้ยิน	59	28
ใช้คำที่อ่านยาก	10	4
อื่น ๆ *	12	6

* อื่น ๆ ในที่นี้หมายถึง เหตุผลที่กล่าวมาทุกข้อ

ตารางที่ 39 จำนวนผู้อ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ในจังหวัดราชบุรีจำแนกตามเหตุผลที่ได้รับประโยชน์จากหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่

	จำนวน	ร้อยละ
รวม	307	100
<u>เหตุผลที่ได้รับประโยชน์</u>		
ช่วยเพิ่มพูนความรู้	108	35
ช่วยส่งเสริมอาชีพ	47	15
อื่น ๆ	11	4
ไม่ตอบ	140	46

ตารางที่ 40 จำนวนผู้อ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ในจังหวัดราชบุรีจำแนกตามแหล่งสอบถามข้อข้องใจในเรื่องต่าง ๆ

	จำนวน	ร้อยละ
รวม	307	100
<u>แหล่งสอบถามข้อข้องใจ</u>		
เจ้าหน้าที่รัฐบาล	51	17
จดหมายไปถามผู้เกี่ยวข้อง	81	26
เพื่อนบ้าน	141	46
อื่น ๆ	25	8
ไม่เคยสนใจ	9	3

ตารางที่ 4.1 จำนวนผู้อ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ในจังหวัดราชบุรีจำแนกตาม
จำนวนหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ที่ต้องการให้ออกเผยแพร่ต่อเดือน

	จำนวน	ร้อยละ
รวม	307	100
<u>จำนวนหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ที่ต้องการ</u> <u>ให้ออกเผยแพร่ต่อเดือน</u>		
1 ฉบับ	39	13
2 ฉบับ	160	52
4 ฉบับ	86	28
อื่น ๆ	22	7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

นางสาววิไล แยมสาขา เกิดเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2497 ที่จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา สำเร็จการศึกษาปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี
การศึกษา 2518 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งนักวิชาการศึกษา 4 ระดับ 4 โครงการ
พัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน กองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวง
ศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร.

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย